

Број: 01/1.3.118-33/21

Дана: 25.6.2024. године

На основу члана 41. став 1. тачка 3. и члана 46. став 10., а у вези са чланом 60. Закона о Агенцији за високо образовање Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број: 42/24), члана 44. ст. 2. и 4., члана 45. и члана 46. став 1. тачка 3. и става 2. Правилника о акредитацији високошколских установа и студијских програма бр. 01/1.5.147-5-1/18 од 1.6.2018. године, 01/6.5.354-4/18 од 21.12.2018. године и 01/6.5.212-3/19 од 25.06.2019. године и члана 25. став 2. тачка 10. Статута Агенције за високо образовање Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број: 103/20), а на основу захтјева Високе школе за примијењене и правне науке „Прометеј“, Бања Лука, број: 01/1.3.118/21 од 22.3.2021. године, директор Агенције д о н о с и

РЈЕШЕЊЕ

о одбијању захтјева за акредитацију високошколске установе и студијских програма

1. **Одбија се захтјев** за акредитацију Високе школе за примијењене и правне науке „Прометеј“, са сједиштем у Бањој Луци, улица Књаза Милоша 10а, Република Српска, БиХ, и студијских програма Пословна економија (180 и 240 ECTS) и Транспортно инжењерство (240 ECTS), јер у поступку вањског вредновања није потврђена усклађеност рада Високе школе за примијењене и правне науке „Прометеј“ и студијских програма Пословна економија (180 и 240 ECTS) и Транспортно инжењерство (240 ECTS) са Критеријумима за акредитацију високошколских установа у Босни и Херцеговини („Службени гласник БиХ“, број 96/16), Критеријумима за акредитацију студијских програма првог и другог циклуса студија у Босни и Херцеговини („Службени гласник БиХ“, број 47/17) и Правилником о акредитацији високошколских установа и студијских програма бр. 01/1.5.147-5-1/18 од 1.6.2018. године, 01/6.5.354-4/18 од 21.12.2018. године и 01/6.5.212-3/19 од 25.6.2019. године.
2. Висока школа за примијењене и правне науке „Прометеј“ се по коначности овог рјешења брише из Регистра акредитованих високошколских установа и студијских програма.

Образложење

Висока школа за примијењене и правне науке „Прометеј“ из Бања Луке (у даљем тексту: Висока школа) предала је Агенцији за високо образовање Републике Српске (у даљем тексту: Агенција) захтјев за акредитацију Високе школе и студијских програма Пословна економија (180 и 240 ECTS) и Транспортно инжењерство (240 ECTS) који је заведен у Агенције под бројем протокола 01/1.5.118/21 од 22.3.2021. године. Уз захтјев, Висока школа је приложила документацију у

штампаном и електронском облику на српском језику.

Након утврђивања комплетности документације, Агенција је у складу са чланом 5. Правилника о акредитацији високошколских установа и студијских програма бр. 01/1.5.147-5-1/18 од 1.6.2018. године, 01/6.5.354-4/18 од 21.12.2018. године и 01/6.5.212-3/19 од 25.6.2019. године (у даљем тексту: Правилник о акредитацији), актом број 01/1.3.118-2/21 од 5.5.2021. године затражила од Министарства за научнотехнолошки развој и високо образовање Републике Српске (у даљем тексту: Министарство) провјеру легитимности рада установе, те актом број 01/1.3.118-3/21 од 5.5.2021. године од Републичке управе за инспекцијске послове – Сектор инспекције за просвјету и спорт (у даљем тексту: Просвјетна инспекција) податке у вези са вршењем инспекцијског надзора над радом Високе школе. Министарство је дописом број 19.040/612-102/21 од 17.5.2021. године информисало Агенцију да су од Просвјетне инспекције затражили да изврши провјеру рада Високе школе, односно провјеру минималних услова за рад и обављање дјелатности високог образовања, о чему Просвјетна инспекција треба да достави извјештај Агенцији. Просвјетна инспекција је дописом број 24.120/616-230-39-5/21 од 10.6.2021. године обавијестила Агенцију о обављеној инспекцијској контроли и утврђеним недостацима на Високој школи, те о мјерама и роковима за отклањање недостатака који су Високој школи наложени Рјешењем број 24.120/616-230-39-4/21. Наведеним рјешењем Високој школи је наложено да из наставног процеса искључи наставника који није одређен за одговорног наставника у складу са законом, те да се вођење матичних књига за академске и струковне студије првог циклуса, за студенте који су уписани у академску 2020/2021. годину усклади са одредбом члана 6. Правилника о садржају и начину вођења евиденције које води високошколска установа („Службени гласник Републике Српске“, бр. 79/11, 101/11, 48/14).

Увидом у Записник о извршеној инспекцијској контроли број 24.120/616-230-39-3/21 од 9.6.2021. године, уочено је да су у истом побројани наставници ангажовани на Високој школи, као и врсте уговора о ангажовању, али да у Рјешењу Просвјетне инспекције број 24.120/616-230-39-4/21 од 10.6.2021. године нису наложене мјере за отклањање недостатака у погледу броја наставника. Ради утврђивања испуњености законских услова у погледу броја наставника, прописаних раније важећим Законом о високом образовању („Службени гласник Републике Српске“ бр. 73/10, 104/11, 84/12, 108/13, 44/15, 90/16, 5/17-УС и 31/18) а у вези са чланом 135. важећег Закона о високом образовању Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 67/20), Агенција је дописом број 01/1.3.342/21 од 31.8.2021. године затражила од Министарства да изврши управни надзор над радом Високе школе. Министарство је дописом број 19.040/052-6175-5/21 од 24.2.2022. године обавијестило Агенцију о извршеном управном надзору, те о подацима прибављеним у вршењу управног надзора од стране Високе школе (акти бр. 01-256/21 од 1.10.2021. и 02-021/2022 од 16.2.2022. године) и од стране Просвјетне инспекције (Записник бр. 24.120/616-318-8-1/22 од 27.1.2022. године и Рјешење бр. 24.120/616-318-8-2/22 од 1.2.2022. године). У допису Министарства је наведено да је Висока школа актом број 02-021/2022 од 16.2.2022. године доставила Министарству документацију о отклањању недостатака утврђених инспекцијским прегледом. Просвјетна инспекција је дописом 24.120/616-318-8-6/22 од 1.4.2022. године обавијестила Министарство и Агенцију да је Висока школа поступила по рјешењу број 24.120/616-318-8-2/22 од 1.2.2022. године.

Такође, дописима бр. 24.120/616-230-39-12/21 од 19.11.2021 и број 24.120/616-230-39-13/21 од 29.11.2021. године Просвјетна инспекција је информисала Агенцију да је спровела контролу извршења рјешења број 24.120/616-230-39-4/21 од 10.6.2021. године на Високој школи, те да су све мјере наложене од стране Просвјетне инспекције извршене.

Након добијања наведених информација од стране Министарства и Просвјетне инспекције, констатовано је да су испуњени предуслови за спровођење поступка вањског вредновања у сврху акредитације из члана 5. Правилника о акредитацији, чиме су се стекли услови за започињање поступка акредитације.

Рјешењем Агенције број 01/1.3.118-8/21 од 30.3.2022. године, за координатора поступка акредитације Високе школе и студијских програма именован је Бојан Шолаја, виши стручни сарадник за акредитацију и аналитику у Сектору за акредитацију и међународну сарадњу. Агенција је затим у складу са чл. 17-20. Правилника о акредитацији спровела поступак одабира чланова Комисије домаћих и међународних стручњака за оцјењивање и ревизију квалитета и давање препорука о акредитацији високошколске установе и студијских програма (у даљем тексту: Комисија стручњака). У складу са чланом 21. Правилника о акредитацији Агенција је актом број 01/1.3.118-9/21 од 19.4.2022. године упутила Агенцији за развој високог образовања и осигурање квалитета у БиХ (у даљем тексту: ХЕА) Приједлог за именовање Комисије стручњака у саставу:

1. Проф. др Амел Косовац, стручњак из реда академске заједнице БиХ, предједник,
2. Проф. др Радивој Продановић, међународни стручњак, члан,
3. Дијана Илишевић, стручњак из реда привреде и праксе, члан,
4. Хана Демировић, студент, члан.

Рјешењем ХЕА број: 05-33-1-176-3/22 од 5.5.2022. године именована је Комисија стручњака у предложеном саставу. Агенција и Висока школа су дана 31.05.2022. године потписале уговор број 01/1.3.118-12/21 за услуге акредитације високошколске установе и студијских програма којим је дефинисано да су предмет вањског вредновања високошколска установа и студијски програми Пословна економија (180 и 240 ECTS) и Транспортно инжењерство (240 ECTS). Након закључивања уговора са Високом школом, закључени су и појединачни уговори о ангажовању са члановима Комисије стручњака. Чланови Комисије стручњака су затим на разматрање добили документацију Високе школе и студијских програма, попуњен апликациони образац за акредитацију, Извјештај о самовредновању и оцјени квалитета за високошколску установу, Извјештаје о самовредновању и оцјени квалитета за студијске програме, те бројну пратећу документацију.

Агенција је 4.07.2022. године и 7.9.2022. године одржала састанке са Комисијом стручњака на којима је утврђена методологија рада и усаглашен План и програм посјете Високој школи у трајању од два радна дана. Тим приликом Комисија стручњака је информисана да се вањско вредновање спроводи у складу са Правилником о акредитацији, а у односу на Критеријуме за акредитацију високошколских установа у БиХ и Критеријуме за акредитацију студијских програма првог и другог циклуса у БиХ. Такође, Комисији стручњака је предочено да се наведени правилник и критеријуми налазе у информационом систему Агенције у којем се Комисија стручњака припрема за поступак вањског вредновања, те да су листе провјере за рад на припреми извјештаја сачињене у складу са наведеним критеријумима.

Посјета Високој школи је реализована 20. и 21. октобра 2022. године. Током посјете обављени су разговори са свим заинтересованим странама и извршен непосредни увид у ресурсе којима установа располаже, као и бројне акте и документе којима се доказује испуњеност захтјева критеријума и стандарда.

Комисија стручњака је у поступку вањског вредновања извршила оцјену усклађености рада Високе школе и студијских програма Пословна економија (180 и 240 ECTS) и Транспортно инжењерство (240 ECTS) са захтјевима Критеријумима за акредитацију високошколских установа у БиХ и Критеријумима за акредитацију студијских програма првог и другог циклуса студија у БиХ. Поступак вањског вредновања је спроведен у складу с Правилником о акредитацији који је усаглашен са нормама којима се одређују минимални стандарди у подручју високог образовања у Босни и Херцеговини.

О проведеном поступку вањског вредновања Комисија стручњака је сачинила Извјештај о вањском вредновању Високе школе за примијењене и правне науке „Прометеј“ (у даљем тексту: Извјештај о вањском вредновању Високе школе) и Извјештај о вањском вредновању студијских програма Пословна економија (180 и 240 ECTS) и Транспортно инжењерство (240 ECTS) (у даљем тексту: Извјештај о вањском вредновању студијских програма). У складу са чланом 44. ст. 5 и 6. Правилника о акредитацији, Агенција је наведене извјештаје, без оцјена нивоа испуњености захтјева критеријума, 22.12.2022. године доставила Високој школи на изјашњење у погледу евентуално нетачно утврђеног чињеничног стања. Висока школа је дана 26.12.2022. године доставила одговор у којем наводе да су сагласни са утврђеним чињеничним стањем у Извјештају о вањском вредновању Високе школе и у Извјештају о вањском вредновању студијских програма.

Комисија стручњака је на крају Извјештаја о вањском вредновању Високе школе дала препоруку Агенцији да се Високој школи изда акредитација на период од пет година. Такође, Комисија стручњака је на крају Извјештаја о вањском вредновању студијских програма дала препоруку Агенцији да се за студијске програме Пословна економија (180 и 240 ECTS) и Транспортно инжењерство (240 ECTS) изда акредитација.

Извјештај о вањском вредновању Високе школе и Извјештај о вањском вредновању студијских програма су достављени Акредитацијском вијећу Агенције које, у складу са чланом 44. став 2. Правилника о акредитацији, разматра извјештаје и у случају утврђене неусаглашености са критеријумима и Правилником о акредитацији, тражи додатно изјашњење од Комисије стручњака. Акредитацијско вијеће је на сједници одржаној 17.1.2023. године, разматрало Извјештај о вањском вредновању Високе школе и Извјештај о вањском вредновању студијских програма, те препоруку Комисије стручњака о акредитацији високошколске установе и студијских програма. Након разматрања извјештаја, чланови Акредитацијског вијећа су констатовали да у наведеним извјештајима постоје бројне недоречености, неусаглашености а у неким елементима и контрадикторности. Акредитацијско вијеће је уз детаљне коментаре по појединим критеријумима констатовало да додијељене оцјене нивоа испуњености захтјева стандарда нису у складу са презентованим стањем, те да наведени описи у неким случајевима

не дају довољну аргументацију ни за ниво испуњености II, а поготово не за ниво III, како је то Комисија стручњака предложила.

Сходно наведеном, а у складу са чланом 44. став 2. Правилника о акредитацији, Акредитацијско вијеће је Комисији стручњака доставило коментаре и затражило додатна образложења и корекције у Извјештају о вањском вредновању Високе школе, и то за: Критеријум 2 (детаљније образложити неусаглашеност аката и правилника установе са Статутом и Законом о високом образовању које су констатоване у slabим странама, а посебно у дијелу који се односи на измјене и допуне студијских програма, при чему дата оцјена III нивоа испуњености захтјева стандарда није у складу са презентованим стањем), Критеријум 3 (постоје контрадикторности у тексту, као и неадекватно тумачење добрих страна, и с обзиром на несагласност основних докумената наведених у slabим странама, ниво испуњености захтјева стандарда за овај критеријум је нижи од дате оцјене III) и Критеријум 8 (није дат адекватан опис стања, нити је адекватно оцијењена испуњеност овог захтјева јер доступне информације не дају минималне информације о студијским програмима које су прописане Законом о високом образовању, те је ниво испуњености захтјева стандарда за овај критеријум нижи од дате оцјене III).

Такође, Акредитацијско вијеће је Комисији стручњака доставило коментаре и затражило додатна образложења у Извјештају о вањском вредновању студијских програма, и то за студијски програм Пословна економија: Критеријум 2 (неодговарајуће навођење добрих страна и неусаглашеност/супротност написаног у добрим странама и написаног у slabим странама) и Критеријум 10 (констатације Комисије стручњака да студенти и наставници до сада нису били укључени у програме мобилности, да нису заједнички учествовали на пројектима са другим високошколским установама из иностранства, те да није сачињен извјештај о реализованим мобилностима јер није било активности на том плану, не даје довољну аргументацију да ниво испуњености буде II, а поготово не ниво III, како је Комисија стручњака препоручила), те за студијски програм Транспортно инжењерство Критеријум 10 (констатације Комисије стручњака да до сада скоро да није било конкретних или видљивих резултата када је у питању мобилност наставног особља и студената, те да нису нашли доказ да су студенти и наставници били укључени у програме мобилности или да су пак заједнички учествовали на пројектима са другим високошколским установама, не даје довољну аргументацију да ниво испуњености буде II, а поготово не ниво III, како је Комисија стручњака препоручила).

Акредитацијско вијеће је такође констатовало да се поставља питање испуњености и осталих критеријума, посебно критеријума који се односи на наставно особље, с обзиром да је Комисија стручњака навела да није могла да установи да ли ангажовани наставници имају одговарајуће референце.

Комисија стручњака је доставила изјашњење на коментаре Акредитацијског вијећа 19.2.2023. године и дјелимично уважила само коментаре Акредитацијског вијећа који се односе на Критеријум 8. у Извјештају о вањском вредновању Високе школе, те извршила одређене корекције у наведеном извјештају, док коментари на Критеријум 2 и Критеријум 3 нису прихваћени. Такође, Комисија стручњака није прихватила коментаре Акредитацијског вијећа који се односе на критеријуме 2 и 10 за студијски програм Пословна економија и Критеријум 10 за студијски програм Транспортно инжењерство и није извршила корекције Извјештаја о

вањском вредновању студијских програма, те је исти, уз одговоре на коментаре Акредитацијског вијећа, враћен Агенцији у неизмијењеној верзији.

У међувремену је дана 23.2.2023. године Тужилаштво БиХ обавијестило јавност да заједно са Државном агенцијом за истраге и заштиту – СИПА, спроводи акцију „Кластер“ у вези са незаконитим издавањем јавних исправа, односно диплома. Министарство је упознало Агенцију са дописом Државне агенције за истраге и заштиту број: 16-14/1-04-1-6384-16/20 од 2.3.2023. године којим је одговорено на допис Министарства број 19.02/020-586/23 од 22.2.2023. године, а у вези са акцијом „Кластер“. У поменутом одговору СИПА су наведене високошколске установе са којих је извршено привремено одузимање предмета/документације на основу наредбе Суда Босне и Херцеговине у предмету „Кластер“, те је наведено да је са Високе школе за примијењене и правне науке „Прометеј“, између осталог, привремено одузет 21 (двадесетједан) студентски досије.

У складу са чл. 132. и 133. Закона о општем управном поступку Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број: 13/02, 87/07 – испр. 50/10 и 66/18) и чланом 25. став 2. тачка 10) Статута Агенције, Агенција је за Високу школу донијела Закључак о прекиду поступка акредитације до окончања поступка који се води код надлежних правосудних институција, број: 01/1.3.118-19/21 од 2.3.2023. године. Висока школа је на наведени закључак уложила жалбу Управном одбору Агенције број: 01/1.3.118-21/21 од 21.3.2023. године. Управни одбор Агенције је на сједници одржаној 6.4.2023. године задужио Агенцију да од свих релевантних институција прибави информацију о статусу високошколских установа обухваћених истражним радњама у предмету кодног назива „Кластер“, а у вези са жалбеним поступком који се води код Агенције. Агенција је тим поводом упутила допис Тужилаштву Босне и Херцеговине број: 1-02-1-92-5/23 од 7.4.2023. године и допис Просвјетној инспекцији број: 1/02-04-2-102/23 од 7.4.2023. године.

Тужилаштво Босне и Херцеговине је дописом број: Т20 О КТО 00 19583 21 од 17.4.2023. године обавијестило Агенцију да Висока школа није обухваћена наредбом о спровођењу истраге у овом кривичном предмету, те с обзиром на то да истрага представља активну фазу прикупљања доказа и њихове анализе у овом тренутку не могу оцијенити да ли ће предметна високошколска установа у наредном периоду евентуално бити обухваћена проширењем истраге.

Узимајући у обзир мишљење Комитета за жалбе и приговоре број: 1-03-2.3-80/23 од 30.3.2023. године, те горе наведени одговор Тужилаштва БиХ, Управни одбор Агенције је 10.5.2023. године на својој 42. сједници Одлуком број: 1-02-1-129-4/23 усвојио жалбу Високе школе из разлога што првостепени орган није несумњиво утврдио да су испуњене све законске претпоставке за прекид поступка акредитације, сходно члану 132. и 133. Закона о општем управном поступку Републике Српске, тј. да је ријеч о „претходном питању“ у законском значењу. Предмет је враћен Агенцији на даље поступање, уз обавезу да се прибаве информације релевантне за наставак поступка. Управни одбор је у наведеној одлуци нарочито нагласио да поништавање процесног закључка о прекиду поступка, тј. враћање предмета првостепеном органу не предјудуцира исход поступка акредитације.

Ради прибављања наведених информација Агенција је упутила дописе Просвјетној инспекцији и Тужилаштву БиХ. У одговору Просвјетне инспекције број: 24.120/054-114-2/23 од 9.11.2023. године је наведено да је, поред корективних мјера, Високој школи за примијењене и правне

науке „Прометеј“ наложено поништавање одређеног броја испита, те 110 диплома због погрешног додјељивања звања. Такође је наложено да се у 125 диплома изврши исправка техничке грешке (због ненавођења врсте студија). У одговору Тужилаштва БиХ број: Т20 О КТОВ 0019583 21 од 14.11.2023. године је наведено да је истрагом Тужилашта БиХ обухваћено 15 осумњичених лица међу којима су и службена и одговорна лица, упусленици и вањски сарадници високошколских образовних установа са подручја оба ентитета у БиХ, те Брчко Дистрикта БиХ, због основане сумње да су споразумно дјеловали у циљу неовлаштене купопродаје диплома. Даље се наводи да су предмет истраге Тужилаштва БиХ службена и одговорна лица, упусленици и вањски сарадници високошколских установа, те да високошколске установе у овом тренутку немају статус осумњичених у предмету „Кластер“.

Висока школа је 6.9.2023. године поднијела жалбу Управном одбору Агенције због ћутања управе, наводећи да Агенција још није донијела одлуку у поступку акредитације и поред чињенице да је Управни одбор донио одлуку којом се поништава закључак Агенције број: 01/1.3.118-19/21 од 2.3.2023. године о прекиду поступка, због провођења акције „Кластер“. На 45. редовној сједници Управног одбора одржаној 10.10.2023. године разматрана је информација о току поступка као и мишљење Комитета за жалбе и приговоре. Констатовано је да су разлози за доношење рјешења у прописаном року оправдани, а односе се на поступак инспекцијског надзора над радом Високе школе, а по налогу Министарства, у вези са утврђивањем чињеница које могу довести у питање легитимност установе за акредитацију или доношење одлуке о престанку њеног рада. Управни одбор је усвојио жалбу Високе школе и наложио Агенцији да донесе одговарајућу одлуку, према списима предмета, у року не дужем од мјесец дана.

Агенција је дописом број 01/1.3.118-25/21 од 24.11.2023. године обавијестила Високу школу о прекорачењу рока за доношење рјешења по одлуци Управног одбора од 10.10.2023. године с обзиром на околности због којих је дошло до прекида поступка и на ванредни инспекцијски надзор који проводи Просвјетна инспекција у вези са утврђивањем чињеница које могу довести у питање легитимност установе за акредитацију или доношење одлуке о престанку њеног рада.

Након прибављања напријед наведених информација, релевантних за наставак поступка акредитације, Комисија стручњака је 17.11.2023. године обавијештена о наставку поступка вањског вредновања, као и о извршеном инспекцијском надзору и мјерама које су наложене Високој школи.

Имајући у виду суштинске примједбе Акредитацијског вијећа на Извјештај о вањском вредновању Високе школе и Извјештај о вањском вредновању студијских програма Пословна економија и Транспортно инжењерство, те резултате ванредног инспекцијског надзора на Високој школи, у настојању да дође до усаглашавања извјештаја између Комисије стручњака и Акредитацијског вијећа, Агенција је 26.1.2024. године организовала онлајн састанак са Комисијом стручњака. Састанку су присуствовали сви чланови Комисије стручњака, те испред Агенције помоћник директора за акредитацију и међународну сарадњу и координатор поступка акредитације. Циљ састанка је био да се, у складу са добром праксом у области обезбјеђења квалитета и принципима који владају у Европском простору високог образовања, уз очување интегритета процеса акредитације, нагласи важност и потреба усаглашавања коначних верзија извјештаја о вањском вредновању Високе школе и студијских програма

између Комисије стручњака и Акредитацијског вијећа. Комисији стручњака је предочено да су примједбе Акредитацијског вијећа суштинске и веома озбиљне, те да их је потребно додатно анализирати и у извјештајима извршити корекције или дати додатна образложења и доказе како би се дошло до усаглашених верзија извјештаја. Агенција је такође указала и на одговор Просвјетне инспекције од 9.11.2023. године у којем се, између осталог, Високој школи налаже поништавање одређеног броја диплома. Посебно је наглашено да су наложене мјере од стране Просвјетне инспекције у директној вези са испуњеношћу захтјева стандарда квалитета који се односе на: 1. Политику обезбјеђивања квалитета, 2. Израду и одобравање програма, 4. Упис и напредовање студента, признавање и сертификавање и 10. Периодично спољашње обезбјеђење квалитета. Након краће расправе, Комисија стручњака је остала при ставу да се у изради извјештаја не треба реферисати на налаз Просвјетне инспекције јер се исти не односи на извјештајни период који је разматрала Комисија стручњака, те није показана спремност да се изврше корекције или дају додатна образложења и докази како би се дошло до усаглашених верзија извјештаја.

Агенција је 1.2.2024. године од Акредитацијског вијећа затражила изјашњење по извјештајима за Високу школу и студијске програме, те изјашњавање на одговоре Комисије стручњака у односу на коментаре Акредитацијског вијећа. Акредитацијско вијеће је такође обавијештено о извршеном инспекцијском надзору и мјерама које су наложене Високој школи.

На сједници одржаној 7.2.2024. године, Акредитацијско вијеће је разматрало Извјештај о вањском вредновању Високе школе, са корекцијом у дијелу који се односи на Критеријум 8, као и одговоре Комисије стручњака на коментаре Акредитацијског вијећа. С обзиром на то да Комисија стручњака није уважила коментаре Акредитацијског вијећа, Акредитацијско вијеће је поново нагласило да су наведени коментари Акредитацијског вијећа веома озбиљни јер указују на низ контрадикторности у извјештајима Комисије стручњака, те на потпуну неутемељености датих оцјена у извјештајима Комисије стручњака. Чланови Акредитацијског вијећа су заузели став да се мора инсистирати на корекцији образложења наведених критеријума у коначним верзијама извјештаја, уз констатацију да је недопустиво да коначне верзије извјештаја садрже контрадикторности и неутемељене оцјене које нису усклађене са добрим и slabим странама. Акредитацијско вијеће се такође осврнуло и на излазну квалификацију „дипломирани инжењер саобраћаја“ која је наведена у захтјеву за акредитацију студијског програма Транспортно инжењерство, иако је из документације видљиво да се дипломе издају са другачијом излазном квалификацијом. Акредитацијско вијеће сматра да се наведена чињеница мора констатовати у извјештајима Комисије стручњака јер је то сувише велика и суштинска неусаглашеност која се рефлектује на испуњеност захтјева стандарда. С тим у вези је неопходно да се у Критеријуму 4, у извјештајима и за установу и за студијски програм, опише чињенично стање и наведе да постоји неусаглашеност у вези са навођењем излазне квалификације у дипломама студената, јер се у захтјеву Критеријума 4.3. наводи да се дипломираним студентима додјељује документ који појашњава стечену квалификацију, укључујући остварене исходе учења, у погледу нивоа, садржаја и статуса/врсте студија. То је посебно важно узимајући у обзир и достављени инспекцијски налаз из којег је видљиво да је овај проблем идентификован и да је поништен већи број диплома.

Сходно наведеном, Акредитацијско вијеће је констатовало да су у извјештајима остали сви недостаци констатовани у претходним верзијама, да исти не дају јасан преглед стања заснован

на аргументацији, те да нису усаглашени текстуални дио и оцјене нивоа испуњености захтјева стандарда. Акредитацијско вијеће је још једном потврдило претходно мишљење да је у достављеним извјештајима потребно дати додатна образложења у погледу неутемељености датих оцјена и неусклађености са добрим и slabим странама, те су од Комисије стручњака поново затражена додатна образложења за Критеријум 2, Критеријум 3 и Критеријум 8 у Извјештају о вањском вредновању Високе школе, те Критеријуме 2 и 10 у Извјештају о вањском вредновању студијских програма за студијски програм Пословна економија и Критеријум 10 у Извјештају о вањском вредновању студијских програма за студијски програм Транспортно инжењерство. Такође, Акредитацијско вијеће је од Комисије стручњака тражило да се у Извјештају о вањском вредновању Високе школе и Извјештају о вањском вредновању студијских програма за студијски програм Транспортно инжењерство констатује да постоји неусаглашеност око навођења излазне квалификације у дипломама студената.

Комисија стручњака је размотрила коментаре Акредитацијског вијећа и 15.2.2024. године доставила изјашњење на исте. Чланови Комисије стручњака нису уважили коментаре Акредитацијског вијећа и једногласно су заузели став да су Извјештај о вањском вредновању Високе школе и Извјештај о вањском вредновању студијских програма урађени у складу са чињеничним стањем и да не садрже недостатке. Комисија стручњака је остала при ставу да се високошколској установи даје препорука за издавање рјешења о акредитацији високошколске установе и студијских програма Пословна економија и Транспортно инжењерство.

Након разматрања одговора Комисије стручњака од 15.2.2024. године, Акредитацијско вијеће је констатовало да Комисија стручњака није извршила корекције извјештаја и није образложила и доказала додијелене оцјене за ниво испуњености захтјева стандарда за Критеријум 2, Критеријум 3 и Критеријум 8 у Извјештају о вањском вредновању Високе школе, те Критеријуме 2 и 10 у Извјештају о вањском вредновању студијских програма за студијски програм Пословна економија и Критеријум 10 у Извјештају о вањском вредновању студијских програма за студијски програм Транспортно инжењерство. Акредитацијско вијеће је такође констатовало да у Критеријуму 4 у извјештајима о вањском вредновању установе и студијских програма за студијски програм Транспортно инжењерство, Комисија стручњака није констатовала постојање неусаглашености око навођења излазне квалификације у дипломама студената. Како Комисија стручњака није образложила и доказала додијелене оцјене за ниво испуњености напријед наведених захтјева критеријума, Акредитацијско вијеће је констатовало да додјеливање оцјена није извршено у складу са одредбама члана 42. Правилника о акредитацији којим су регулисани описи оцјена за ниво испуњености захтјева стандарда.

На основу напријед наведеног, Акредитацијско вијеће је констатовало да поступак вањског вредновања Високе школе за примијењене и правне науке „Прометеј“ и студијских програма Пословна економија и Транспортно инжењерство није усклађен са одредбама Правилника о акредитацији, Критеријумима за акредитацију високошколских установа у БиХ, Критеријумима за акредитацију студијских програма првог и другог циклуса студија у БиХ и Стандардима и смјерницама за обезбјеђење квалитета у европском простору високог образовања (ESG 2015), о чему је донесен Закључак број: 01/1.5.118-27/21 од 20.2.2024. године.

У наведеном закључку, Акредитацијско вијеће је детаљно образложило неусклађеност додјеливања оцјена са одредбама члана 42. Правилника о акредитацији којим су регулисани

описи оцјена за ниво испуњености захтјева стандарда. У образложењу неусклађености оцјене за Критеријума 10, Акредитацијско вијеће је заузело став да дати опис испуњености Критеријума 10 у Извјештају о вањском вредновању студијских програма Пословна економија и Транспортно инжењерство не одговара нивоу испуњености III, већ у складу са чланом 42. Правилником о акредитацији високошколских установа и студијских програма одговара нивоу испуњености захтјева I чији опис гласи: „захтјев није испуњен“, а у складу са критеријумом за оцјену нивоа испуњености захтјева који гласи: „нема доказа или постоје непотпуни и/или неодговарајући докази испуњености захтјева“.

Такође, у Закључку Акредитацијског вијећа се наводи да, узимајући у обзир раније коментаре на Критеријум 2, Критеријум 3 и Критеријум 8 у Извјештају о вањском вредновању Високе школе, ниво испуњености захтјева Критеријума 10 на студијским програмима Пословна економија и Транспортно инжењерство, те чињенице на које се указује у налазу Просвјетне инспекције у вези са излазном квалификацијом на студијском програму Транспортно инжењерство а што је у вези са Критеријумом 4 за установе, Акредитацијско вијеће сматра да Висока школе за примијењене и правне науке „Прометеј“ не испуњава услове за акредитацију.

С циљем прикупљања свих релевантних информација битних за доношење одлуке о исходу акредитације, Агенција је дописом број 1/02-04-2-43/24 од 13.2.2024. године затражила од Тужилаштва Босне и Херцеговине информације о статусу четири високошколске установе које се налазе у поступку акредитације (међу којима је Висока школе за примијењене и правне науке „Прометеј“) а које су обухваћене истражним радњама у предмету „Кластер“. Рјешењем Тужилаштва БиХ број А-І-ZSPI-18/24 од 21.2.2024. године, одбијен је захтјев Агенције за приступ информацијама, уз образложење да се у конкретном предмету проводи поступак који претходи кривичном поступку, те да ће у складу са чланом 19. став 5. Закона о слободи приступа информацијама на нивоу институција у БиХ, институција БиХ ограничити приступ информацијама које се тичу поступака које воде надлежни органи у претходном кривичном поступку.

У складу са чланом 45. Правилника о акредитацији, Агенција се дописом број: 01/1.3.118-29/21 од 5.4.2024. године обратила ХЕА захтјевом за издавање препоруке о акредитацији установе и студијских програма. Уз захтјев за препоруку, достављени су и Извјештај о вањском вредновању Високе школе, Извјештај о вањском вредновању студијских програма Пословна економија и Транспортно инжењерство, те Закључак Акредитацијског вијећа број: 01/1.5.118-27/21 од 20.2.2024. године.

ХЕА је доставила препоруку број 05-33-1-176-12/22 од 7.5.2024. године, у којој се даје препорука Агенцији да изда рјешење о одбијању акредитације Високе школе за примијењене и правне науке „Прометеј“ и студијских програма Пословна економија (180 и 240 ECTS) и Транспортно инжењерство (240 ECTS). У наведеној препоруци се констатује да је ХЕА, у складу са својим надлежностима и прописаним процедурама, извршила анализу достављених извјештаја и аката у прилогу захтјева за препоруку, те да је утврђено да судови донесени од стране Комисије стручњака нису досљедни, како унутар описа једног критеријума, тако и у различитим критеријумима, што доводи у питање вјеродостојност приказаног стања достављених извјештаја, те даје утисак контрадикторности. Такође је наведено да се из препорука Комисије стручњака које су израђене детаљно и стручно, додатно виде бројни недостаци на предметној

установи за које се дају препоруке за унапређења, те се доводи у питање довољност предочених доказа којима би се могле поткријепити дате оцјене испуњености критеријума. У образложењу препоруке ХЕА се даље наводи да се кроз изјаве у описима појединачних критеријума, како у акредитацији установе тако и у описима студијских програма, не стиче утисак да је Комисија стручњака повезивала све чињенице у једну цјелину/општи утисак о високошколској установи кроз призму обезбјеђења квалитета, те да извјештаји не дају довољан број доказа којима се потврђују изјаве Комисије стручњака, а на основу којих би се могло закључити да се процедуре и процеси унутрашњег обезбјеђења квалитета заиста проводе, колико су дјелотворни, са којим исходима, колико студенти заиста имају користи од проведених процеса, те која унапређења су постигнута у периоду од прве акредитације. Даље се констатује да се на основу достављеног закључка Акредитацијског вијећа недвосмислено може утврдити да Комисија стручњака у предметном поступку акредитације није поступала на начин како је то прописано релевантним актима надлежне образовне власти и Агенције, те да у два наврата Комисија стручњака није показала кооперативност у смислу поступања по захтјевим Акредитацијског вијећа, а све у циљу усклађивања описа „добрих“ и „слабих“ страна у наведеним извјештајима и датих оцјена о испуњености захтјева прописаних критеријума, односно достављања одговарајућих доказа на основу којих би се могле оправдати високе оцјене испуњености критеријума. У закључним разматрањима достављене препоруке ХЕА, констатује се да све наведено упућује на закључак да поступци и судови изнесени од стране Комисије стручњака нису досљедни, кохерентни, те да нису у складу са добром праксом у области обезбјеђења квалитета и принципима који владају у Европском простору високог образовања, а што за резултат може имати озбиљне посљедице за интегритет процеса акредитације високошколских установа и студијских програма у Босни и Херцеговини.

С обзиром на различита мишљења и препоруке о исходу акредитације од стране Комисије стручњака с једне, и Акредитацијског вијећа и ХЕА с друге стране, Стручни колегијум Агенције је у складу са чланом 14. Правилника о унутрашњој организацији-систематизацији радних мјеста у Агенцији од 12.3.2021. године, на сједници одржаној 27.5.2024. године разматрао све чињенице које су битне за доношење одлуке о исходу акредитације за Високу школу за примијењене и правне науке „Прометеј“ и студијске програме Пословна економија и Транспортно инжењерство. У записнику Стручног колегијума број 01/1.3.118-30/21 од 27.5.2024. године је констатовано да је Агенција уложила значајно вријеме и напоре да се дође до усаглашених верзија извјештаја између Комисије стручњака и Акредитацијског вијећа, о чему свједочи и организовање састанка са Комисијом стручњака 26.1.2024. године на којем је Комисији стручњака предочено да су примједбе Акредитацијског вијећа суштинске и веома озбиљне, те да их је потребно додатно анализирати и у извјештајима извршити корекције или дати додатна образложења. Комисији стручњака је посебно указано и на одговор Просвјетне инспекције од 9.11.2023. године у којем се, између осталог, Високој школи налаже поништавање одређеног броја диплома, а што је у вези са испуњеношћу захтјева стандарда квалитета који се односе политику обезбјеђивања квалитета, израду и одобравање програма, упис и напредовање студента, признавање и сертификавање, те периодично спољашње обезбјеђење квалитета. Међутим, Комисија стручњака је остала при ставу да се у изради извјештаја не треба реферисати на налаз Просвјетне инспекције јер се исти не односи на извјештајни период који је разматрала Комисија стручњака.

Приликом заузимања става по питању начина провођења поступка вањског вредновања Високе школе и студијских програма, Стручни колегијум Агенције је имао на уму и добре европске праксе у области обезбјеђења квалитета у високом образовању, посебно праксу Европске асоцијације агенција за осигурање квалитета у високом образовању (ENQA) чији Извршни одбор разматра све извјештаје и прибављена мишљења о вањском вредновању и на основу њих доноси одлуку о чланству агенција за обезбјеђење квалитета у високом образовању у ENQA-и. Наиме, неизоставан сегмент у одлучивању су докази о испуњености захтјева критеријума који су у овом поступку вањског вредновања мањкави и не дају основ за исход који је предложила Комисија стручњака, а што су уочили Акредитацијско вијеће Агенције и Комисија за давање препоруке о акредитацији из ХЕА.

Имајући у виду да се у складу са чланом 41. Закона о Агенцији за високо образовање Републике Српске о исходу акредитације одлучује на основу препоруке Комисије стручњака, мишљења Акредитацијског вијећа и препоруке ХЕА, Стручни колегијум сматра да је кроз детаљно образложене Закључак Акредитацијског вијећа и препоруку ХЕА доказана неусклађеност рада Комисије стручњака на изради извјештаја са Правилником о акредитацији, а посебно у дијелу који се односи на оцјењивање нивоа испуњености захтјева критеријума. Такође је констатовано да су донесена два мишљења/препоруке о негативном исходу поступка акредитације, и то од стране два кључна тијела/институције у области обезбјеђења квалитета (Акредитацијско вијеће и ХЕА), те да су наведена мишљења/препоруке детаљно и стручно образложена и заснована на чињеницама, прописима и критеријумима за акредитацију.

Стручни колегијум стога сматра да приликом одлучивања о исходу акредитације треба узети у обзир да су достављена два детаљно образложена мишљења/препорука о негативном исходу поступка акредитације и једна неутемељена и доказима непоткријепљена препорука о позитивном исходу акредитације, те да у складу са чланом 41. Закона о Агенцији за високо образовање Републике Српске Високој школи за примијењене и правне науке „Прометеј“ и студијским програмима Пословна економија и Транспортно инжењерство треба издати рјешење о одбијању захтјева за акредитацију. Такође је констатовано да је након коначности рјешења о одбијању акредитације, у складу са чланом 46. став 10. Закона о Агенцији за високо образовање Републике Српске, Високу школу за примијењене и правне науке „Прометеј“ потребно брисати из Регистра акредитованих високошколских установа и студијских програма који води Агенција, те о истом обавијестити Министарство и ХЕА ради предузимања мјера и радњи из њихове надлежности.

Актом број 01/1.3.118-31/21 од 4.6.2024. године, упућен је позив директору Високе школе проф. др Бориславу Бијелићу да 11.6.2024. године да дође лично или да пошаље пуномоћника у Агенцију у вези са предметом вањског вредновања Високе школе и студијских програма Пословна економија и Транспортно инжењерство. 11.6.2024. године у посторијама Агенције одржан је састанак са директором Високе школе др Бориславом Бијелићем и господином Велимиром Илићем, оснивачем Високе школе. Директор и оснивач Високе школе су на састанку упознати са поступком вањског вредновања и препорукама Комисије стручњака, Акредитацијског вијећа и ХЕА у погледу исхода акредитације. Директор Високе школе је уложио примједбу на неоснован прекид поступка акредитације, те подсјетио и на жалбу Високе школе због ћутања Агенције коју је Управни одбор усвојио. Директор је такође уложио примједбу и на

дужину трајања поступка, као и на добар дио препоруке Агенције БиХ, а посебно на тврдњу да Комисија стручњака није показала кооперативност у смислу поступања по захтјевима Акредитацијског вијећа. Према изјавама директора Високе школе тврдње и ставови Агенције су у потпуности неосновани, као и поступак акредитације, ћутање Агенције, те временски рок поступка акредитације за који нису наведене објективне околности дужине трајања. О одржаном састанку је сачињен Записник број: 01/1.3.118-32/21 од 11.6.2024. године.

Имајући у виду све напријед наведено, цијенећи све чињенице посебно и у вези једну са другом, узимајући у обзир препоруку Комисије стручњака, Закључак Акредитацијског вијећа и препоруку ХЕА, Агенција је донијела рјешење као у диспозитиву, а што је у складу са чланом 41. став 1. тачка 3. и чланом 46. став 10., а у вези са чланом 60. Закона о Агенцији за високо образовање Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број: 42/24), чланом 44. ст. 2. и 4., чланом 45. и чланом 46. став 1. тачка 3. и ставом 2. Правилника о акредитацији високошколских установа и студијских програма бр. 01/1.5.147-5-1/18 од 1.6.2018. године, 01/6.5.354-4/18 од 21.12.2018. године и 01/6.5.212-3/19 од 25.06.2019. године и чланом 25. став 2. тачка 10. Статута Агенције за високо образовање Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број: 103/20).

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛИЈЕКУ:

Против овог рјешења може се изјавити жалба Управном одбору Агенције за високо образовање Републике Српске у року од 15 дана од дана пријема истог.

ДИРЕКТОР

Проф. др Биљана Војводић

Достављено:

1. Високој школи за примијењене и правне науке „Прометеј“,
2. Министарству за научнотехнолошки развој и високо образовање Републике Српске,
3. ХЕА и
4. а/а.

Ђорђе Штратић
[Signature]

